

بررسی فراوانی تماس شغلی مردان دارای اختلال ایدیوپاتیک اسپرم در مراجعین به مرکز ناباروری رویان در سالهای ۸۱-۷۸

محمدعلی صدیقی گیلانی (M.D.)^{۱،۲}، امید امینیان (M.D.)^۳، فائزه دهقان (M.D.)^۴.

- ۱- استادیار، گروه رولوژی، بیمارستان شریعتی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران، تهران، ایران.
- ۲- عضو تیم تخصصی، گروه آندروولوژی، پژوهشکده رویان، تهران، ایران.
- ۳- استادیار، گروه طب کار، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران، تهران، ایران.
- ۴- دستیار طب کار، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران، تهران، ایران.

چکیده

سیستم تولید مثل مردان به دلیل تقسیم سریع سلولهای اسپرماتوگونی نسبت به بسیاری از مواد شیمیایی و عوامل فیزیکی که در فعالیتهای صنعتی و کشاورزی تولید می‌شود، حساس است. تغییر در تعداد اسپرم یا کیفیت منی در برخی از مواجهات شغلی ثابت شده است. این مواجهات شامل آفت کشها، حلالها، گرما، فلزات، تابش اشعه، استروژنها و غیره می‌باشد. به دلیل بروز ناباروری و فشارهای روحی ناشی از آن و گرانی هزینه‌های درمانی باید دقت و تاکید بیشتری بر پیشگیری از عوامل شغلی و محیطی در ایجاد ناباروری مردان نمود و موارد شغلی را از ایدیوپاتیک جدا کرد؛ زیرا در اکثر موارد با دوری از مواجهه، اختلال اسپرماتوژنز برگشت پذیر می‌باشد. هدف از این مطالعه تعیین توزیع فراوانی مشاغل و مواجهات مردان دارای اختلال ناشناخته یا ایدیوپاتیک اسپرم در مراجعین به پژوهشکده رویان بود. از مجموع ۱۵۵۰ مردی که از فروردین سال ۷۸ لغایت اسفند ۸۱ به دلیل ناباروری به این مرکز مراجعه داشتند ۵۰۰ نفر که دلیل مشخصی برای اختلال کیفیت منی نداشتند، انتخاب شدند. بیماران دارای حداقل دو آزمایش منی بودند. پرسشنامه‌ای طراحی شد که در آن پارامترهای اسپرم آخرین آنالیز منی، شغل و تماسهای شغلی افراد ثبت شد. بیماران بر حسب داشتن مواجهه و عدم مواجهه و نوع آن در گروههای مختلفی قرار گرفتند. ۱۶۴ نفر (۳۲/۸٪) آنها تماس شغلی با عوامل شناخته شده موثر بر اسپرماتوژنز داشتند. بر حسب نوع مواجهه ۳۶ نفر (۲۲٪) با آفت کشها، ۴۶ نفر (۲۸٪) با حلالها، ۵۶ نفر (۳۴/۱٪) با گرما و ۲۶ نفر (۱۵/۹٪) با مخلوطی از آنها و یا عوامل دیگر مواجهه داشتند. از طرفی بیماران بر حسب شغل در گروههای مختلف شغلی قرار گرفتند که فراوانی آنها در مشاغلی که اثر شناخته شده‌ای روی کیفیت منی داشتند شامل کشاورز: ۳۴ نفر (۶/۸٪)، راننده ۴۰ نفر (۷/۸٪)، جوشکار ۲۲ نفر (۴/۴٪) بود. شایعترین نوع اختلال در این مردان آستنواسپرمی در ۴۴۴ نفر (۹۸/۲٪) و پس از آن به ترتیب تراتواسپرمی، اولیگواسپرمی، اولیگواسپرمی، اولیگواسپرمی، اولیگواسپرمی و آزنواسپرمی بود. انواع اختلالات اسپرمی به ویژه اولیگواسپرمی و اولیگواسپرمی در گروه دارای مواجهه، فراوانی بیشتری داشت و فراوانی آن در زیر گروه مخلوط بیشتر بود. همچنین میانگین پارامترهای اسپرم مانند تعداد اسپرم در میلی لیتر، تعداد کل اسپرم، حرکت و درصد اسپرم های با شکل طبیعی در گروه دارای مواجهه، کمتر از گروه بدون مواجهه بود. بنابراین تماسهای شغلی در مردان مبتلا به ناباروری ایدیوپاتیک از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و می‌تواند علتی مهم برای اختلال اسپرماتوژنز در حدود ۳۳٪ این بیماران باشد. لذا شناخت عوامل خطر ساز برای دستگاه تولیدمثلی، آموزش بیماران و رعایت اصول بهداشت حرفه‌ای جهت کاهش مواجهه گام موثری در پیشگیری از مشکلات فوق می‌باشد.

کل واژگان: ناباروری مردان، مواجهات شغلی، اسپرم، منی، کیفیت منی، کشاورزان، جوشکاران، و کار.

آدرس مکاتبه: دکتر محمدعلی صدیقی گیلانی، گروه آندروولوژی، پژوهشکده رویان، پلاک ۳۶، کوچه سیمین، تقاطع آصف، خیابان زعفرانیه، صندوق پستی ۶۶۴۴-۱۹۳۹۵، تهران، ایران.

پست الکترونیک: info@royaninstitute.org